

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/179/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8109217919
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8109217919.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu: Obec Terňa, IČO: 00 327 867, Hlavná 119/58, Terňa, v konaní právne zastúpený JUDr. Jaroslavom Homzom, advokátom so sídlom v Košiciach, Moyzesova 46, proti žalovanému: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, v konaní právne zastúpený JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Kpt. Nálepku 5, v konaní o určenie vlastníctva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25C/163/2009-486 zo dňa 31.05.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. o určení, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely EKN XX, XX a XX/X evidovaných na LV č. XXXX v katastrálnom území L..

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II. o trovách konania a III. o výroku o trovách štátu a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, žalobca Obec L. je výlučným vlastníkom nehnuteľností: parcely EKN XX - záhrady o výmere 353 m², parcely EKN XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 69 m², parcely EKN XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1 168 m², evidovaných na LV č. XXXX v katastrálnom území L.. II. Priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. III. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu jeho nákladov na odmenu znalca v rozsahu 100 %, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude vyčíslená výška týchto nákladov.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 123 a § 126 ods.1 Občianskeho zákonníka, ust. § 2 ods.1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a ust. § 137 písm.c/ Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní skúmal, či žalobca má na podaní takejto žaloby, ktorá je určovacou, naliehavý právny záujem. Keďže súd zistil, že žalobca, vzhľadom na zápis žalovaného v katastri nehnuteľností, nemôže túto zmenu dosiahnuť inak ako podaním žaloby, mal za to, že na strane žalobcu je naliehavý právny záujem a v konaní pokračoval. Rozhodnutie v tomto konaní bude podkladom pre zmenu zápisu v katastri nehnuteľností.

4. Čo sa týka tvrdení žalovaného, že delimitácia na obec zo štátu je neplatná a má ísť o reštitúciu, podľa súdu ide o nepochopenie vecí zo strany žalovaného, nakoľko pri delimitácii, teda prechode majetku zo štátu na obec, nedochádza k prevodu majetku na základe zmluvy, ale k prechodu majetku zo štátu na

obec na základe zákona. Zákon č. 138/1991 Zb. určil, aký majetok z vlastníctva štátu má prejsť na obec, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď majetok československého štátu v správe MNV L. prešiel na základe delimitácie na obec L.. Obec sa potom v prípade uplatnenia reštitučných nárokov stáva povinnou osobou namiesto štátu, avšak neznamená to, že prevod majetku zo štátu na obec je neplatný.

5. Tak ako zhodne uviedli obaja znalci, už z evidencie nehnuteľnosti (LV č. 1) z roku 1981 je zrejmé, že parcelu XXX vlastnil československý štát v správe MNV L. o výmere 17 018 m². Táto parcela mala byť na základe prílohy č. 1 delimitácie a na základe žiadosti Obecného úradu L. prevedená do vlastníctva Obce L. o výmere 17 018 m² (č. I. 94 a 95). Znalci nezistili, že by existoval určitý právny úkon alebo právna skutočnosť, ktorá by znamenala, že parcela XXX/X by mala byť vo vlastníctve niekoho iného ako obce. Vzhľadom na súdom zistené skutočnosti, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania z predložených listinných dôkazov stranami sporu a z dvoch znaleckých posudkov, z ktorých kontrolný náležite ozrejmil všetky odborné otázky a ktorý potvrdil správnosť pôvodného znaleckého posudku, súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti je na základe delimitácie Obec L.. Žalovaným tvrdené skutočnosti nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní a sú len neustálym zahmlievaním situácie.

6. Hrubého pochybenia sa však, ako konštatuje znalec v kontrolnom znaleckom posudku, dopustil kataster nehnuteľností, keď namiesto výmazu poznámky v evidencii nehnuteľností (č. I. 346), že majetok, ktorý vlastnil X. S., mimo iného aj v katastrálnom území L. na LV XXX, bol vyporiadaný Dohodou medzi vládou ČSSR a vládou USA o vyporiadaní určitých otvorených nárokov a finančných otázok zo dňa 29.01.1982, bez toho aby došlo k zmene vlastníckych práv k týmto nehnuteľnostiam, zaviedol hluchý LV č. XXX, odvolávajúci sa práve na túto Dohodu pod položkou výkazu zmien 21/92. Je zrejmé, že výmazom poznámky nemôže nikto nadobudnúť vlastnícke právo. Napriek všetkému žalovaný tvrdí, že práve týmto X. S. vlastnícke právo nadobudol. V tomto liste vlastníctva uvedené rozhodnutia pozemkového úradu sa k daným nehnuteľnostiam ani nevzťahujú a nemohli byť nadobúdacím titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva.

X. X. S. mal vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam jasné a platné rozhodnutia pozemkového úradu č. k. 1653/92-Šp./148, ktoré uvádzali, že je síce oprávnenou osobou, ale vlastnícke právo sa mu nepriznáva. Uvedomujúc si danú skutočnosť oprávnená osoba požiadala o finančnú náhradu, prípadne o náhradné pozemky za dané nehnuteľnosti, čo aj dostala.

8. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, v súčasnosti parcely KN E XX, XX, XX/X A. XX/X sú na LV XX vedené na žalovaného. Ako nadobúdací titul je vedená kúpna zmluva od X. S. z roku 2008. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že predávajúci nebol vlastníkom daných nehnuteľností a mal o tom vedomosť, a teda žalovaný nemohol nadobudnúť dané nehnuteľnosti kúpou od nevlastníka.

9. Súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, že X. S. musel mať vedomosť o tom, že nie je vlastníkom, pretože rozhodnutie Pozemkového úradu, ktoré bolo uvádzané ako nadobúdací titul, predmetné pozemky vôbec neriešilo a neobsahovalo ani rovnaké alebo podobné číselné označenie. Na základe ďalšieho rozhodnutia pozemkového úradu XXXX/XX-Š. zo dňa 15.06.1994 je taktiež zrejmé, že nehnuteľnosti XXX/XX, XXX/XX/X A. X sa mu nevydávajú, teda sa mu vlastnícke právo k nim nepriznáva a následne si môže uplatniť náhradu za tieto pozemky, čo si aj uplatnil. Tiež argumentácia žalovaného, že X. S. bolo priznané vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a tieto mu boli vydané na základe rozhodnutia Pozemkového úradu č. 6053/92-Šp/1993 zo dňa 11.08.1993 neobstojí, pretože k tomuto rozhodnutiu bol vyhotovený GP, ktorý presne identifikoval vydávané parcely a tie, ktoré boli na S. zapísané na LV XXX v kat. úz. L., toto rozhodnutie neobsahovalo. Na strane X. S. teda nemohla existovať ani dobromyseľnosť vo vzťahu k tomu, že je oprávneným vlastníkom resp. držiteľom daných nehnuteľností.

10. Ako je zrejmé z vyjadrení žalobcu, X. S. si bol od roku 2001 vedomý, že nevlastní žiadnu nehnuteľnosť v rámci obce, keďže neuhrádzal žiadnu daň a obec nemala ani vedomosť o vlastníctve X. S. v rámci obce. Z tohto dôvodu má súd za to, že jeho zmluva so žalovaným z roku 2008 nemôže byť nadobúdacím titulom pre vznik vlastníckeho práva a nemôže byť ani titulom pre prípadnú dobromyseľnú držbu k danej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že žalovaný by ani nespĺnil podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, keďže žaloba o určenie vlastníckeho práva bola podaná na súde už v roku 2009.

11. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému neuplynula ani vydržacia lehota na nadobudnutie vlastníckeho práva, v prípade, že aj by bol dobromyseľný pri uzatváraní zmluvy (zmluva bola uzatvorená v roku 2008), súd vyhovel návrhu a určil, že obec je vlastníkom parciel tak, ako to žiadal žalobca.

12. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie prihliadol na listinné dôkazy predložené žalobcom, predovšetkým na LV č. X evidencie nehnuteľností, z ktorého je zrejmé, že parcela XXX o výmere 17 018 m² bola vedená na Československom štáte už v roku 1981 a tiež delimitačný protokol (č. I. 94), z ktorého je zrejmé, že celá parcela s rovnakou výmerou (ako vysporiadaná) bola prevedená na základe delimitácie na obec L.. Ako je zrejmé aj zo znaleckého posudku, kontrolného znaleckého posudku a z priložených listinných dôkazov, následne bola táto parcela rozdelená pri predaji časti tejto parcely žalovanému, konkrétne XXX/X a pôvodná parcela, z ktorej bola vyčlenená parcela XXX/X, bola označená ako parcela XXX/X s výmerou 16 847 m². Následne, pri budovaní ďalších objektov v rámci verejného priestranstva, bola táto parcela rozčleňovaná na ďalšie parcely. Pokiaľ tieto časti neboli prevedené na iné subjekty, boli vedené naďalej na Obci L. ako vlastníkov. Chybou katastra však parcela XXX/X zapísaná do vlastníctve Obce L. nebola. Vo vlastníctve obce sú pôvodné parcely, ktoré tvoria časť parcely XXX/X a to E KN parcely XX/X A. XX/X. Parcely, ktoré boli neoprávnene zapísané na X. S. a ktorý ich neoprávnene previedol na žalovaného, teda parcely XX, XX A. XX/X, tvoria zostávajúcu časť parcely KN F. XXX/X.

13. Na záver súd prvej inštancie dodal, že pokiaľ určitá vec potrebuje odborné vyjadrenie, prípadne znalecké dokazovanie, prizve sa znalec z príslušného odboru, ktorý sa má k veci vyjadriť, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade. Znalecký posudok K. S., doplnok k tomuto znaleckému posudku, ako aj kontrolný znalecký posudok jasne a prehľadne poukázali na sporné otázky, ktoré v tomto konaní boli a potvrdili správnosť záverov súd prvej inštancie. Súd nemal dôvody pochybovať o znalcoch, predovšetkým za situácie, keď sa aj znalec v kontrolnom znaleckom dokazovaní jednoznačne vyjadril, že závery pôvodného znaleckého posudku boli správne. Súd prvej inštancie teda vychádzal zo záverov znaleckých posudkov. Každé ďalšie dokazovanie by podľa súdu prvej inštancie bolo zbytočné a neúmerne naťahujúce už aj tak dlhotrvajúce konanie. Išlo predovšetkým o návrhy žalovaného na výsluch svedkov, ktoré súd z dôvodu hospodárnosti zamietol. Súd vo veci vypočul vedúceho pozemkového úradu v čase vykonania reštitúcií a mal za to, že nebolo potrebné vypočúvať iných pracovníkov pozemkového úradu.

14. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. Keďže žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, súd mu priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. V konaní vznikli trovy konania aj štátu, ktorý hradil odmenu znalcovi, pričom táto odmena nebola pokrytá predavkom. Súd teda zaviazal žalovaného aj na náhradu nákladov štátu. Konštatoval, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

15. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný a to proti všetkým výrokom rozsudku podľa ust. § 355 a nasl. C.s.p. z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ C.s.p. Namietal, že nie je pravdou, že žalobca nehnuteľnosti dobromyseľne užíval od roku 1967. Žalovaný už v roku 1993 odkúpil nehnuteľnosti od N.. X. S.. Kúpna zmluva bola zavkladovaná pod V 1625/93. Predmetom kúpy bola parcela č. XXX/X o výmere 171 m² so sýpkou zapísanou na LV č. XXX v kat. území L.. Žalovaný uvedenú sýpku zrekonštruoval na predajňu potravín a od tohto času, t. j. od r. 1993 využíval parcely, ktoré žalobca žiada určiť do svojho vlastníctva. Sporné parcely využíval žalovaný ako parkovisko pre kupujúcich a pre zásobovanie predajne potravín. V žalobe sa tiež nesprávne uvádza, že parcelu 111/2 o výmere 171 m² spolu so sýpkou kúpil od Obce L., nakoľko predmetnú parcelu so sýpkou kúpil od N.. X. S.. Nehnuteľnosti, ktoré žalobca žiada určiť do svojho vlastníctva a to parcela č. XX, Č.. XX a č. XX/X žalovaný kúpil tiež od N.. X. S. na základe kúpnej zmluvy zavkladovanej pod V XXXX/XXXX. Nehnuteľností boli zapísané na LV č. XXX. Celková výmera parciel bola 2217 m². Na LV č. XXX bol pôvodne zapísaný Československý štát - ONV - FO Prešov, pod položkou výkazu zmien č. X/XX. Následne S. X. (premenovaný na S.). Uvedené nehnuteľnosti získal pod položkou výkazu zmien č. XX/XX - Dohoda 22/i - USA/23. To znamená, že uvedené nehnuteľnosti boli N.. X. S. vrátené a boli zapísané na jeho meno na základe titulu schopného zápisu. Uvedené nehnuteľnosti boli zapísané na základe rozhodnutia štátneho orgánu - rozhodnutie pozemkového úradu č. j. 1653/92-šp/93 zo dňa 11.08.1993, právoplatné dňa 27.08.1993. V predmetnej veci bol aj vypočutý Q.. Š., ktorý predmetné rozhodnutie vydal, no na vec potreboval viac času z dôvodu jej naštudovania pre časový odstup od

vydania predmetných rozhodnutí v roku 1993. Preto bol súdu prvej inštancie navrhovaný jeho opätovný výsluch po naštudovaní veci, no súd prvej inštancie to zamietol, teda nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností. K delimitácii žalovaný uviedol, že na LV č. XXX bola parcela XXX/X o výmere 16847 m² zastavaná plocha a nádvoría zapísaná pod položkou výkazu zmien č. XX/XX. Na liste vlastníctva bola zapísaná aj parcela č. XX/X o výmere 171 m² zastavaná plocha a nádvoría, ktorá nikdy nebola predaná žalobcom - Obcou L. žalovanému. Uvedenú parcela žalovanému predal N.. X. S. a žalovanému tiež bola predaná aj parcela č. XXX/X zastavaná plocha o výmere 208 m², ktorá bola zapísaná na LV č. XXX pre kat. územie L.. Z uvedeného vyplýva, že zápisy, ktoré boli realizované na základe delimitácie boli zrušené pod položkou výkazu zmien č. XX/XX a č. XX/XX. Parcely č. XXX/X a č. XXX/X boli v liste vlastníctva vymazané. Na tento list vlastníctva boli zapísané pod položkou výkazu zmien č. XX/XX okrem iných aj parcely vytvorené geometrickým plánom č. 241-01-311 105-93 overený Správou katastra dňa 17.12.1993. Geometrický plán bol vypracovaný pre porealizačné zameranie a nie pre založenie vlastníckych vzťahov. Na základe geometrického plánu boli následne na LV č. XXX, k. ú. L. zapísané parcely č. XXX/X o výmere 7027 m², č. XXX/X o výmere 897 m², č. XXX/X o výmere 655 m² a č. XXX/X o výmere 38 m² a parcela č. XXX/X zastavaná plocha o výmere 4337 m² nebola nikdy zapísaná na list vlastníctva Obce L.. To, že je obec L. zapísaná na geometrickom pláne ešte neznamená, že je aj vlastníkom uvedenej parcely nakoľko geometrický plán mal slúžiť na porealizačné zameranie budov obecného úradu a nie na zápis vlastníctva. Preto je nesprávna verzia súdu prvej inštancie, že pochybil kataster, keď nezapísal parcelu č. XXX/X na Obec L.. V rozsudku táto skutočnosť opäť nie je preverená prečo sa tak stalo a ako je možné, že parcely č. XXX/X a č. XXX/X boli z LV č. XXX zrušené a bol zapísaný len porealizačný geometrický plán a v skutočnosti na ňom ostali len parcely, ktoré z dôvodu zástavby neboli vydané. Ostatné parcely sa dostali na LV č. XXX na základe rozhodnutia pozemkového úradu pod č. j. 1653/92-Šp/93, právoplatné dňa 27.08.1993, keď bola schválená dohoda o vydaní nehnuteľností podľa ust. § 9 ods. 2 zákona, ktorú uzatvoril oprávnená osoba N.. X. S., nar. XX.XX.XXXX v L. a povinná osoba podľa ust. § 5 ods. 1 zákona Obec L. a na základe uvedenej dohody bola vydaná obcou parcela č. XXX/1 - zastavaná plocha o výmere 1310 m², parcela č. XXX/X - záhrady o výmere 634 m², parcela č. XXX/XX - záhrady o výmere 553 m², parcela č. XXX/XX o výmere 553 m² a iné. Pozemkový úrad v Prešove predložil dohodu a priložené doklady preskúmal a zistil, že sú splnené podmienky § 6 ods. 1 písm. b/ zákona, pretože nehnuteľností prešli na štát konfiškacným výmerom bývalého ONV v Sabinove zn. 611-19/4-1950-IX/2 zo dňa 11.08.1950 a doplňujúcim výmerom ONVOPLVI- 1 v Sabinove č. 1 776/57-45 zo dňa 07.05.1957 podľa § 1 ods. 3 zákona č. 46/1948 Zb. Dôvodom konfiškácie podľa stanoviska miestnej roľníckej komisie v L. zo dňa 18.01.1950 bolo to, že vlastníkom na pôde nepracuje a pre svoju potrebu nehnuteľnosti nepotrebuje. Za tento majetok podľa vyjadrenia Správy pre veci majetkové a devízové v Bratislave č. 22/i - USA/23 zo dňa 30.01.1990 za konfiškované majetky nebola poskytnutá žiadna finančná náhrada. Žalobca mal po zrušení veci krajským súdom dňa 18.03.2014 dôkaznú povinnosť vo veci. Musel preukázať, že riadne nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu, že skutočne bol v čase prevodu v roku 2008 vlastníkom nehnuteľností a že teda právny predchodca žalovaného skutočne ako nevlastník nemohol previesť vlastnícke právo na žalovaného. V čase prevodu v roku 2008 bol N.. X. S. ako právny predchodca žalovaného vlastníkom nehnuteľnosti a bol riadne zapísaný na liste vlastníctva. Žalovaný teda nemohol nadobudnúť nehnuteľností od nevlastníka. V prípade, ak by žalovaný nadobúdala nehnuteľností od nevlastníka, tak by Správa katastra Prešov ako správny orgán konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva zastavila. Správa katastra však kúpnu zmluvu zavkladovala pod V 2465/2008. V prípade, ak Správa katastra pochybila pri zápise vlastníctva, tak to nič nemení na skutočnosti, že v čase prevodu v r. 2008 bol N.. X. S. vlastníkom, nakoľko údaje z katastra sú hodnoverné pokiaľ sa nepreukáže opak. V r. 2008 nikto žiadny opak nepreukázal a z toho dôvodu žalovaný sa legitímne stal vlastníkom nehnuteľností. Právnomu predchodcovi žalovaného N.. X. S. boli nehnuteľnosti vydané v rámci reštitúcie v rámci nápravy krívd konfiškácií z 50 tých rokov dvadsiateho storočia. V prípade, ak boli nehnuteľností skonfiškované, tak nemohli byť predmetom delimitácie, ale predmetom reštitúcie. V prípade, ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca má titul nadobudnutia vlastníckeho práva ex lege, t. j. zo zákona č. 138/1991 Zb., tak na druhej strane nemôže opomenúť ani to, že žalovanému svedčí titul kúpy. Z akého dôvodu potom súd prvej inštancie uprednostnil titul žalobcu a tým potlačil titul nadobudnutia žalovaným. Vlastníctvo žalovaného musí požívať rovnakú ochranu ako prípadne vlastníctvo žalobcu. Žalovaný poukázal na čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a § 132 ods. 1, 2 a § 133 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Ani v rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 31.05.2018 neboli odstránené nedostatky vytknuté zrušovacím uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.03.2014 sp.zn. 5Co/20/2013. K výroku II. ohľadne povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania sa súd prvej inštancie nezaoberal možnosťou aplikácie ust. § 257 C.s.p. Žalobca je právnickou osobou verejného práva, na

ktorú sa vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov ex lege. Žalobca tiež podstatne prispel k tomuto sporu tým, že žalobu podal až v r. 2009 napriek tomu, že delimitačné protokoly a reštitúcie sa uplatňovali ešte v 90 tých rokoch dvadsiateho storočia. Nevyužil teda iné prostriedky, ktoré ponúkali vtedy platné a účinné všeobecne záväzné právne predpisy. Nepriznanie náhrady trov konania sa nijako výrazne neprejaví v majetkovej sfére žalobcu, ktorý je právnickou osobou. Žalovaný je fyzickou osobou, na ktorého sa nevzťahuje žiadne zákonné oslobodenie od súdnych a správnych poplatkov. Všetky svoje výdavky súvisiace so sporom musí uhrádzať výlučne sám. Žalovaný následne poukázal na účel ust. § 257 C.s.p. Ohľadom výroku III. čo do povinnosti žalovaného zaplatiť štátu náhradu jeho nákladov na odmenu znalca v rozsahu 100 % odôvodnil žalovaný svoje odvolanie ako proti výroku II. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal výnimočnými okolnosťami a dôvodmi osobitného zreteľa tak ako ich uvádza ust. § 257 C.s.p. Toto ustanovenie neaplikoval napriek tomu, že existujú výnimočne okolností a dôvody osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Zastáva názor, že súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dokazovanie jednak výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov, listinnými dôkazmi, ako aj znaleckým dokazovaním a jeho rozhodnutie vychádza z dostatočne objektívne zisteného skutkového stavu veci. Žalovaný vo svojom odvolaní prezentuje iba subjektívne a účelové vyjadrenia, nepredložil žiadne relevantné dôkazy, ktoré by jeho tvrdenia preukazovali. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely registra E KN č. XX - záhrady o výmere 353 m², parcely registra E KN č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 69 m² a parcely registra E KN XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1 168 m² evidovaných na LV č. XXXX v katastrálnom území L., Obec L., okres I.. Vzhľadom na uvedené sa nemožno stotožniť s tvrdeniami žalovaného, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti je on a nadobudol ju na základe kúpnej zmluvy od predchádzajúceho vlastníka N.. X. S.. Aj keď N.. X. S.Q. dňa 31.07.1997 uplatnil svoj nárok na vydanie nehnuteľností podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb., v rozhodnutí Pozemkového úradu v Prešove zo dňa 15.06.1994 č. 1653/92-Šp/148 je vo výrokovej časti rozhodnutia výslovne uvedené, že N.. X. S. sa vlastnícke právo k vykúpeným pozemkom zapísaným v záp. č. 467 v k.ú. L., medzi ktorými je uvedená aj parcela KN č. XXX/X, nepriznáva. Oprávnenej osobe bola za pozemky v zmysle rozhodnutia PU PO č. 1653/92- Šp/148 v spojení s ocenením č. 1653/92-52 zo dňa 18.07.1995 poskytnutá náhrada v celkovej hodnote 763.599,- Sk. Zo strany katastra nehnuteľností došlo k pochybeniu a N.. S. bol neoprávnené zapísaný ako vlastník spornej nehnuteľnosti, aj keď z rozhodnutia pozemkového úradu jednoznačne vyplýva, že vlastnícke právo k nej sa mu nepriznáva. Navyiac, na LV č. XXX, k. ú. L. je ako titul nadobudnutia nehnuteľnosti parc. č. XX, XX, XX/X N.. S. uvedené rozhodnutie pozemkového úradu č. 2386/92 - Šp./80-33/94, rozhodnutie OPPLH 2386/95-Sp/80 - 33/94, pričom uvedené rozhodnutia sa netýkajú nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k. ú. L., ale iných nehnuteľností, čo potvrdil aj znalec K. S. v podanom znaleckom posudku č. 11/2011. Keďže N.. S. nenadobudol vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti a ako vlastník parcel „E“ KN č. XX, XX A. XX/X, k. ú. L. pôvodne tvoriacich parcelu „C“KN č. XXX/X bol zapísaný len chybou katastra nehnuteľností, nemohol ani žalovaný platne nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným parcelám. Uvedené skutočnosti sú potvrdené aj znaleckým posudkom č. 11/2011, doplnkom k znaleckému posudku č. 11/2015 ako aj kontrolným znaleckým posudkom č. 38/2017. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom sporných parcel. Preto navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu trovy prvoinštančného i odvolacieho konania.

17. Vyjadrenie k odvolaniu bolo zaslané na vyjadrenie žalovanému prostredníctvom jeho právnej zástupkyne. Ďalšie vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

18. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasledujúcich C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 C.s.p. a contrario s tým že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabule a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 28. 08. 2019 a zistil, že odvolanie žalovaného čo do výroku I. nie je dôvodné. Dôvodné je však odvolanie čo do výroku II. o trovách konania a III. vo výroku o trovách štátu.

19. Čo do výroku I. o určenie, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely EKN XX, XX A. XX/X, evidovaných na LV číslo XXXX v katastrálnom území L. má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správne právne závery.

Ani v priebehu odvolacieho konania sa na uvedenom nič nezmenilo. Odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 C.s.p. poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti, ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s tvrdením žalovaného, ktoré opakuje aj v odvolaní, že delimitácia na Obec zo štátu je neplatná a má ísť o reštitúciu. Súd prvej inštancie správne vyvodil, že ide o nepochopenie veci zo strany žalovaného, nakoľko pri delimitácii, teda prechode majetku zo štátu na obec nedochádza k prevodu majetku na základe zmluvy, ale k prechodu majetku zo štátu na obec na základe zákona číslo 138/1991 Zb. určil aký majetok z vlastníctva štátu má prejsť na obce, tak ako tomu bolo aj v danom prípade. Majetok československého štátu v správe MNV Terňa prešiel na základe delimitácie na obec Terňa. Obec sa potom v prípade uplatnenia reštitučných nárokov stáva povinnou osobou namiesto štátu. Neznamená to však, že prevod majetku zo štátu na obec je neplatný. Obaja znalci v konaní zhodne uviedli, že už z evidencie nehnuteľnosti na LV č. 1 z roku 1981 je zrejmé, že parcelu č. XXX vlastnil československých štát v správe MNV L. o výmere 17 018 m². Táto parcela mala byť na základe prílohy č.1 delimitácie a na základe žiadosti Obecného úradu L. prevedená do vlastníctva obce L. o výmere 17 018 m². Znalci nezistili, že by existoval určitý právny úkon alebo právna skutočnosť, ktorá by znamenala, že parcela č. XXX/X by mala byť vo vlastníctve niekoho iného ako obce. Ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti je na základe delimitácie Obec Terňa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na kontrolný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že hrubého porušenia sa dopustil kataster nehnuteľností, keď namiesto výmazu poznámky v evidencii hnutelnosti, že majetok, ktorý vlastnil X. S. mimo iného aj katastrálnom území L. na LV č. XXX bol vypořiadaný Dohodou medzi vládou ČSSR a vládou USA o vypořiadaní určitých otvorených nárokov a finančných otázok zo dňa 29. 01. 1982 bez toho, aby došlo k zmene vlastníckych práv k týmto nehnuteľnostiam, zaviedol hluchý LV č. XXX odvolávajúci sa práve na túto Dohodu pod položkou výkazu zmien 21/92. I odvolací súd má za to, že výmazom poznámky nemôže nikto nadobudnúť vlastnícke právo. Mýli sa preto žalovaný, pokiaľ poukazuje na skutočnosť, že X. S. vlastnícke právo takýmto spôsobom nadobudol. V liste vlastníctva uvedené rozhodnutia pozemkového úradu sa k daným nehnuteľnostiam nevzťahujú a nemohli byť nadobúdacím titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. X. S. mal skutočne vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam jasné a platné rozhodnutia pozemkového úradu č.k. 1653/92 - Šp/148, ktoré uvádzali, že je síce oprávnenou osobou, ale vlastnícke právo sa mu nepriznáva. Uvedomujúc si danú skutočnosť oprávnená osoba požiadala o finančnú náhradu, prípadne o náhradné pozemky za dané nehnuteľnosti, čo aj dostala. Žalovaný nadobudol nehnuteľnosti kúpou zmluvou od X. S.Q. z roku 2008. Predávajúci nebol vlastníkom daných nehnuteľností, mal o tom vedomosť, a teda žalovaný nemohol nadobudnúť dané nehnuteľnosti kúpou od nevlastníka, tak ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v bode 35.odôvodnenia rozsudku. To, že X. S. musel mať vedomosť o tom, že nie je vlastníkom vyplýva zo skutočností, že rozhodnutie pozemkového úradu, ktoré bolo uvádzané ako nadobúdací titul predmetné pozemky vôbec neriešilo a neobsahovalo ani rovnaké alebo podobné číselné označenie. Z ďalšieho rozhodnutia pozemkového úradu č. 1653/92 - Šp/148 zo dňa 15. 06. 1994 je taktiež zrejmé, že nehnuteľnosti č. XXX/XX, XXX/XX/X A. 6 sa X. S. nevydávajú, teda sa mu vlastnícke právo k nim nepriznáva a následne si môže uplatniť náhradu za tieto pozemky, čo aj urobil. Argumentácia žalovaného, že X. S. bolo priznané vlastnícke právo a tieto mu boli vydané na základe rozhodnutia pozemkového úradu č. 6053/92 - Šp/1993 zo dňa 11. 08. 1993 skutočne neobstojí, tak ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 36. odôvodnenia rozhodnutia. K tomuto rozhodnutiu bol vypracovaný geometrický plán, ktorý presne identifikoval vydávané parcely a tie, ktoré boli na X. S. zapísané na LV číslo XXX v katastrálnom území L., toto rozhodnutie neobsahovalo. Na strane X. S. nemohla existovať dobromyseľnosť vo vzťahu k tomu, že je oprávneným vlastníkom, resp.držiteľom daných nehnuteľných. X. S. od roku 2001 neuhrádzal žiadnu daň z nehnuteľnosti a obec nemala ani vedomosť o vlastníctve X. S. v rámci obce. Zmluva z roku 2008 preto nemôže byť nadobúdacím titulom pre vznik vlastníckeho práva a nemôže byť ani titulom pre prípadnú dobromyseľnú držbu k danej nehnuteľnosti. Žalovaný by ani nespĺnil podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, keďže žaloba o určenie vlastníckeho práva bola podaná na súde už v roku 2009.

20. Súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania vyplynuli a neopomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo. Jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Zároveň súd prvej inštancie jasne uviedol prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Odvolacia námietka žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností a

to dôkaz opätovným výsluchom Q.. Š. I. Y.. R. L. Ž., Ž. G. Č. I. G. B. XXXX E. N.. X. S. vlastníkom nehnuteľnosti z dôvodu, že údaje z katastra sú hodnoverné pokiaľ sa nepreukáže opak odvolací súd uvádza, že v tomto konaní sa opak preukázal. Preto údaje z katastra za hodnoverné považovať nemožno.

21. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku I. o určení, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely EKN XX, XX A. XX/X, evidovaných na LV č. XXXX v katastrálnom území L. podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny.

22. Výrokom II. priznal súd prvej inštancie žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % a výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť štátu náhradu jeho nákladov na odmenu znalca v rozsahu 100 %. Aj v tejto časti podal žalovaný odvolanie a poukazuje na skutočnosť, že sa súd prvej inštancie nezaoberal aplikáciou ustanovenia § 257 C.s.p. Súd prvej inštancie v bode 33. odôvodnenia rozsudku konštatuje, že hrubého pochybenia sa dopustil kataster nehnuteľností, keď namiesto výmazu poznámky v evidencii nehnuteľnosti, že majetok, ktorý vlastnil X. S., mimo iného aj v katastrálnom území L. na LV XXX bol vyporiadany Dohodou medzi vládou ČSSR a vládou USA o vyporiadani určitých otvorených nárokov a finančných otázok zo dňa 29. 01. 1982. Bez toho, aby došlo k zmene vlastníckych práv k týmto nehnuteľnostiam zaviedol hluchý LV č. XXX odvolávajúci sa práve na túto dohodu. Žalovaný nadobudol nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy od N.. X. S., ktorý ako jeho právny predchodca bol zapísaný na liste vlastníctva. Teda už tieto okolnosti nasvedčujú tomu, že bolo potrebné sa aplikáciou ustanovenia § 257 C.s.p. zaoberať. Zároveň ide aj o okolnosť namietanú žalovaným, teda že žalobca je právnickou osobou verejného práva, na ktorú sa vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov eg lege. Zároveň podstatne prispel k sporu tým, že žalobu podal až v roku 2009 napriek tomu, že delimitačné protokoly a reštitúcie sa uplatňovali ešte v deväťdesiatych rokoch 20. storočia a právny predchodca žalovaného bol zapísaný na liste vlastníctva napriek tomu, že vlastníkom nebol. Zároveň žalovaný tvrdí, že nepriznanie náhrady trov konania sa nijako výrazne neprejaví v majetkovej sfére žalobcu, ktorý je právnickou osobou, pričom žalovaný je fyzickou osobou, na ktorého sa nevzťahuje žiadne zákonné oslobodenie od platenia súdnych a správnych poplatkov a všetky svoje výdavky súvisiace so sporom si musí hradit sám. Žalovaný namieta, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, kde je potrebné zohľadniť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán a prihliadať aj na postoj strán v konaní a iné okolnosti, pričom podľa názoru žalovaného môže súd dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnému žalobcovi alebo o nepriznaní čiastočnom a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Odvolanie proti výroku o povinnosti zaplatiť štátu náhradu jeho nákladov a odmenu znalca v rozsahu 100 % odôvodnil žalovaný rovnakými okolnosťami ako čo do trov konania.

23. Podľa ustanovenia § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Z judikatúry vyplýva, že toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napríklad na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.06.2004 sp.zn. III. ÚS 187/04, z ktorého vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa je potrebné vidieť aj v okolnostiach dvojitého vlastníctva k nehnuteľnostiam a v nesprávnej evidencii na príslušných orgánoch. V danom prípade možno tiež uvažovať o hrubých pochybeniach čo sa týka zápisov v katastri nehnuteľnosti. Odvolací súd poukazuje tiež na tvrdenie žalovaného, že kupoval od X. S. aj iné nehnuteľnosti.

25. Preto odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku II. o trovách konania a III. vo výroku o trovách štátu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm.f/ v spojení s ustanovením § 391 ods. 1 C.s.p.

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude sa zaoberať otázkou, či na strane strán sporu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, prípadne či uvedené nevyplývajú aj zo samotného predmetu sporu.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancii i o trovách odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 3 C.s.p.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.